43

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
Redactie : Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne

8ste jaargang — nr. 1
januari — februari 1977

IS ESPERANTO WEL INTERNATIONAAL ?

Op het eerste zicht lijkt Esperanto een Europees taalprodukt. Ieder zal dat beamen en onmiddellijk verwijzen naar de woordenschat en zeggen : Esperanto bestaat uit 70 % Romaanse, 20 % Germaanse en 10 % Slavische elementen. Vele internationalisten hebben zich hieraan reeds geërgerd en vragen zich af wat de oosterlingen, zoals de Japanners en de Chinezen, daarover wel denken. Volgens hen heeft het Esperanto geen kans om in Azië door te dringen. Maar wat zien we ? In Azië staat het Esperanto op een zeer hoog peil. Overal geniet het belangstelling. Tientallen tijdschriften worden er verspreid. Aan hogescholen wordt het gedoceerd. Zelfs godsdienstige verenigingen bedienen zich van dat zogezegde Europese taalprodukt. Wat mag dan toch de oorzaak zijn van die biezondere waardering ?

Het Esperanto lijkt door zijn samenstelling op de oosterse talen. Dat is zeer eenvoudig te bewijzen.

De taalkunde leert ons dat er drie taalgroepen te onderscheiden zijn: 1) de eenlettergrepige; 2) de geagglutineerde; 3) de flexionele talen. Bekijken we deze groepen even nauwkeuriger.

1. De eenlettergrepige talen (Chinees, Siamees, Tibetaans, enz.)

Deze talen bestaan uit onveranderlijke woorden. Elk woord stelt een bepaald begrip voor.

B.v. in het Chinees *foe*: vader; *tze*: kind; *kjang*: stroom; *pe*: noord; *king*: stad. Woordcombinaties geven: *foe-tze* zoon. *Pe-king*: noorden-stad (naam van de stad Peking).

Volgende voorbeelden uit het Siamees tonen dat nog klaarder aan:

Het woord *rac* betekent 'beminnen' (Esperanto: am'). Let op volgende combinaties:

Dai-rac: ik beminde (mi amis). *Dai* duidt het verleden aan, wat we zouden vertalen als: 'ik bemin in het verleden' (ik was beminnende).

Cha-rac: ik zal beminnen (mi amos). *Cha* heeft de betekenis van toekomst.

(lees verder op blz. 3)

Onze tweemaandelijkse wedstrijd :

Knip een boek uit je krant !

Een boekenbon van 75 frank werd dit keer gewonnen door

de heer F. Luyten,
Boekenberglei 256, 2100 Deurne.

Hij was een van de velen die ons het artikeltje over premier Tindemans (zie blz. 7) opzond. Ook u kan het lot een volgende keer gunstig gezind zijn. Zend ons knipsels uit kranten en tijdschriften op die voor onze rubriek „uitgeperst" interessant kunnen zijn, en vergeet niet de naam van het tijdschrift te vermelden !

Europees nieuws

In de Europese universiteit in Florencië, Italië, zijn 6 officiële talen, namelijk Deens, Duits, Engels, Frans, Italiaans en Nederlands. Alle lektoren en studenten moeten tenminste twee van deze talen vrij goed kennen. In de praktijk worden hoofdzakelijk Engels en Frans gebruikt, wat betekent, dat Deense, Nederlandse, Italiaanse en Duitse studenten grote moeilijkheden ondervinden bij hun studie.

Radio Vatikaan meldt

Ten gevolge van de vele vragen van luisteraars, zal Radio Vatikaan zijn uitzendingen in het Esperanto vanaf 1977 verlengen. Zij zullen nu waarschijnlijk zaterdags vanaf 18.45 u. worden uitgezonden. Voor een gratis programmablad kan men in het Esperanto schrijven aan Radio Vatikano, Vatikaanstad.

Een beetje Esperanto op de BRT

Op 31 oktober zond de BRT een programma uit getiteld 'Brussel, hart van Europa'. Op het einde van dat programma werd een toeristische tekst in het Esperanto voorgelezen.

Wij danken...

Naast de honderden die reeds hun abonnement op „Esperanto-Panorama" voor 1977 betaalden, hebben heel wat lezers nog supplementaire giften gestort voor de uitbreiding van ons tijdschrift. Wij zijn hen hiervoor uiterst dankbaar. Ziehier een eerste lijst van schenkers voor 1977 :

Feestkomitee, Buizingen.
De hr. H.Claessens, Lokeren.
Mevr. D.Peeraerts, Deurne.
Anoniem, Essen.
De hr. D.Geeraerts, Mechelen.
De hr. J.Dufourmont, Kortrijk.
Mevr. Van Eynde-Deneef, Antwerpen.
De hr. P.Beelen, Rozenaken.
De hr. J.Froment, St.-Genesius-Rode.
De hr. L.Slegers, Schoten.
Mevr. A.Billiet, Borgerhout.
De hr. J.Morrens, Antwerpen.
De hr. P.de Fraye, Haasrode.
Mej. M.Storms, Antwerpen.
De hr. N.Engelen, Turnhout.
Anoniem, Antwerpen.
De hr. M.Govaers, Anderlecht.
De hr. A.Bombeke, Gent.
De hr. en mevr. Coertjens-Botte, Schoten.
De hr.M.J.A.Verbaken, Eindhoven.

(tweede deel van deze lijst in ons volgende nummer)

ESPERANTO-PANORAMA

Verschijnt onder de auspiciën van de Belgische Esperantofederatie • **Abonnementen** : voor leden van de B.E.F. gratis; voor anderen : 25 fr. in België, 2,50 fl. in Nederland, 50 BF in andere landen. Steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 fl. • **Publiciteit** : Kleine advertenties : 10 fr. of 80 cent per regel. Minimum 50 fr. of 4 fl. Advertenties vanaf 1/8 pagina : vraag het tarief op het redactie-adres • **Penningmeesters** : voor België de heer R. Balleux, Deurne. Prk. 000-0449386-82; voor Nederland de heer P. Peeraerts, Deurne. Giro 505590 • **Redactie** : Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne • Teksten en advertenties voor *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-aprilnummer b.v. moeten de teksten toekomen vóór 1 februari • Overname van artikels is vrij, mits een presentexemplaar wordt toegezonden.

(vervolg van blz. 1)

Tong-rac: bemind worden (esti amata). *Tong* kenmerkt de lijdende vorm.

Dai-tong-rac: bemind geweest ziinde (amita). *Dai* = verleden, *tong* = lijdende vorm.

Koram-rac: liefde (amo). *Koram* stelt dus een zaak voor.

Thi-rac: beminnelijk (ama, aminda). *Thi* kenmerkt de hoedanigheid.

In elk woord ontmoet men hier het onveranderlijke deel *rac*, zoals men *am'* ontmoet in het Esperanto. Het zijn dus de bijgevoegde elementen welke het hoofdwoord beïnvloeden.

2. De geagglutineerde talen (Japans, Maleis, Hongaars, Turks, enz.)

De stammen van deze talen kunnen met andere samensmelten om samengestelde woorden te vormen, die het idee uitdrukken:

Hier volgt de verbuiging van het Japanse werkwoord *taberu*: eten.

Stam *tabe*: eet (Esp. manĝ').

*Tabe***ru**: eten (manĝ'i).

*Tabe***ta**: ik at (manĝ'is).

*Tabe***yô**: ik zal eten (maĝ'os).

*Tabe***tara**: ik zou eten (manĝ'us).

*Tabe***na**: eet (manĝ'u).

Merk op dat het werkwoord, in tegenstelling met het Siamees, zijn betekenis krijgt door de uitgangen; de stam blijft steeds onveranderd.

3. De flexionele talen (Indo-europese groep)

In deze talen worden de stamwoorden zelf verbogen, met het gevolg dat uit de vormverandering van de stamwoorden een betekenis verandering voortspruit. Bijvoorbeeld de stamverandering in de volgende werkwoorden:

Nederlands: *bevelen-beval-bevolen* (ordoni, ordonis, ordoninta);

Latijn: *esse, sum, eram* (esti, estas, estis).

Nieuwgrieks: *leo, thapo, ipon* (diri, diros, diris).

Als men het Esperanto nu vergelijkt met deze drie taalgroepen, dan stelt men onmiddellijk vast, dat de innerlijke structuur van het Esperanto helemaal gelijkt op de twee eerste groepen, en met de derde bijna niets gemeen heeft.

Esperanto immers bestaat uit **onveranderlijke** stamwoorden en **veranderlijke** uitgangen of aanvoegsels, die op zichzelf ook onveranderliike stamwoorden zijn[1]. Hierdoor is het mogelijk alle begrippen te vormen. De Esperanto woordsamenstelling is in hoofdzaak een kwestie van schikking van de woordelementen, die aan het stamwoord de gewenste betekenis geven, juist zoals dat gebeurt in de monosyllabische en geagglutineerde talen. Echter met dit verschil, dat het Esperanto geen afwijkingen of uitzonderingen kent, en de oosterse talen wel. Enkele voorbeelden zullen dit duidelijk aantonen:

Arbaro bevat een stam *arb*, een achtervoegsel *ar*, en een uitgang *o*. We schrijven dus *arb'ar'o*. *Arb* = boom; *ar* = verzameling; *o* = kenmerk van het naamwoord. We hebben dus een zaak welke een verzameling aanduidt van bomen, een woud.

Arbareto, zelfde woord waarin nog een ander achtervoegsel is tussengeschakeld. *Et'* betekent een verkleining van het idee, uitgedrukt door het woord. *Arbareto* is dus een klein woud, een bos.

Arbeto, een zaak die een kleine boom voorstelt, een struik.

Arbetaro, een verzameling van struiken, struikgewas.

Van het stamwoord *arb'* werden afgeleid: *arbaro, arbareto, arbeto, arbetaro*, vier woorden die wel op elkaar gelijken en toch sterk verschillen naar betekenis. Niettemin zijn ze duidelijk, klaar en logisch.

Welnu, in de oosterse talen treffen we een zelfde taalstructuur aan. Nu zal

het wel duidelijk blijken dat vele oosterlingen in het Esperanto de oplossing begroeten van het talenprobleem. Ook mogen we niet vergeten, dat deze volkeren met slechts uiterste moeite er in slagen een Europese taal aan te leren wegens het begripsverschil, en zich bij het Esperanto onmiddellijk thuisvoelen. Hoeveel Europeanen hebben niet voor een gelijkaardige opdracht gestaan als ze b.v. Chinees aanleerden en dan voor de moeilijkheid komen dat eenzelfde woord op 5 verschillende tonen kan worden uitgesproken en telkens met andere betekenis? [2]
Esperanto heeft dus de kloof overwonnen, die de machtige talengroepen van elkaar scheidde. Het is dus geen louter Europees taalprodukt, maar wel de syntese van alle talen. Wie zal nu nog betwijfelen dat de toekomst aan het Esperanto is, de enige universele tweede taal voor ieder?

---

[1] Zo is het mogelijk het volgende te zeggen: *'La disigebleco de la eroj estas eta'* (De scheidbaarheid der grondstofdeeltjes is gering). Hier ontmoeten we dus de aanvoegsels *dis-ig-ebl-ec-o* in één enkel woord. En welke esperantist kent de volgende samenstellingen niet: *ebleco, indeco, etulo, estrarano, geanaro,* enz.? (Let bijzonder op deze laatste twee, waar de plaats van *ar'* en *an'* zeer kenmerkend is).

[2] Volgend voorbeeld komt uit het Siamees: *Khai Khai Khai kai nai Khai?* luidt in vertaling 'Wie verkoopt er eieren op de middenplaats van de burcht ?'.

(E. Paesmans)

Radiostations in het Esperanto

Vanaf augustus is de lijst van radiostations die in de Internationale Taal uitzenden weer met een eenheid verlengd. IBRA-radio zendt vanop het eiland Malta dinsdags om 21.30 u. onze tijd een programma uit op de 48,62 m (= 6 170 MHz). Het adres luidt : IBRA-radio, Boks 396, S-10125 Stockholm, Zweden.

Antwerpse stadsbibliotheek rijker

Zopas werden door de Stadsbibliotheek van Antwerpen 20 nieuwe Esperantoboeken aangekocht. Wij vinden er nu o.a. Verkata Testamento, Misteroj de l' vivo, Kie boacoj vagadas, en Dekopo de Afke. Deze boeken kunnen, net zoals alle andere Esperantoboeken, gratis ontleend worden in de Stadsbibliotheek, Blindestraat 19.

Timmermans in het Esperanto

Rond de jaarwisseling zal het beroemde Driekoningentriptiek van Felix Timmermans in het Esperanto verschijnen onder de titel ,,Kristnaska Triptiko''. De vertaling is van Eugeen Paesmans, die hiermee niet aan zijn proefstuk is. Het werk is opgelucht met originele tekeningen van Felix Timmermans, o.a. met een die de schrijver speciaal voor de Esperanto-uitgave van 1937 heeft getekend.
Dit boek mag zeker in geen enkele Vlaamse of Nederlandse huiskamer ontbreken. Het kan reeds vooraf worden besteld tegen de intekenprijs van 50 fr. of 4 gulden op prk. nr. 000-0072654-01 van 'La Verda Stelo', Antwerpen of op de Nederlandse girorek. nr. 323064 van E. Paesmans, Antwerpen.

Bescherming van de verbruiker

In nummer 1680 van het staatsblad van de Venezolaanse Republiek, dat onlangs verscheen, vinden wij de 'Wet ter bescherming van de verbruiker'. Paragraaf 10 van deze wet vermeldt dat gebruiksaanwijzingen en garantiekaarten van produkten die in Venezuela worden verkocht, in het Spaans opgesteld moeten zijn. De verbruiker is op die manier beter op de hoogte van wat hij koopt.

Voor wanneer zo'n wet in Nederland en in België?

Belga Esperanto-Kongreso en Kortrijk

Alvenis la unua informilo pri la Belga Esperanto-Kongreso 1977 kiu okazos la 28-an ĝis la 30-a de majo en Kortrijk (Kortrejko) kune kun la Markola Kongreso. La organizo okazos krome en la kadro de la 50-jara jubileo de la loka Esperanto-klubo.
Aliĝilojn kaj informojn oni povas akiri de Esperanto-Centrum Kortrijk, Magdalenstraat 29, 8500 Kortrijk.

El diversaj urboj al Kassel

Por la 20-a fojo Germana Esperanto-Junularo organizos ĉi-vintre seminarion seminarion por la Eŭropa Esperanto-junularo. Oni atendas partoprenantojn el 15 landoj. La kadra temo estos 'Demandoj pri Eŭropa Unuiĝo' kaj ĉi-rilate okazos diversaj prelegoj, diskutoj kaj laborgrupoj. Krome estas antaŭviditaj lingvaj kursoj, distraj vesperoj, ekskursoj kaj promenoj, Silvestra balo, diaprojekciadoj ktp. La ĉeestantoj povas senpage uzi la naĝejon, la saŭnon kaj aliajn servojn de la junulardomo. Eblas ankoraŭ enskribiĝi se vi tion faras tuj-tuj. La tuta kosto (inkl. de manĝaĵoj, tranoktoj ktp.) estas 100 Germanaj markoj por junuloj ĝis inkl. 25 jaroj; 120 G.m. ĝis inkl. 30 jaroj. Por enskribiĝo pagu 160 B.fr. al pĉk. 000-1011508-89 de la peranto por Belgio, Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne.

UN eldonis esperante

Danke al la klopodo de 'nia ambasadoro' ĉe UN, s-ro Ralph Harry, UN ĵus eldonis esperantlingvan version de Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj. Ĝiaj ekzempleroj estas akireblaj ĉe la Oficejo de Publika Informado, UN, UN Plaza, New York, N.Y. 10017, Usono. Ju pli da petoj atingos tiun informan oficejon, des pli da atento pri Esperanto vekiĝos tie.

Gemembraj novaĵoj

La 20-an de novembro edziniĝis nia membrino Viviane **Boljau**, filino de Henri Boljau, kasisto de la Antverpena Esperanto-Grupo 'La verda Stelo'.
Kvar tagojn antaŭe la filo de la sama kasisto, Herman **Boljau**, patriĝis. Al la juna Koen, al la bonfarta edzino Ria kaj al la tuta familio Boljau niajn korajn bondezirojn !
Johan estas la dua filo en la familio Guido kaj Agnes **Coene-Geelen** el Deurne-Antwerpen. Tion anoncis al ni lia frateto David, kiu nun havas etan ludkamaradon.

F-ino Yvonne **Thooris** festis en novembro sian 70-jaran esperantistinecon. Efektive, en novembro 1906 ŝi enskribiĝis kiel kursano en Bruĝa Grupo Esperantista .
Post la unua mondmilito, f-ino Thooris igis prezidantino de la grupo kaj plenumis tiun funkcion, escepte de malgranda interrompo, ĝis en 1946. Ŝi estis ankaŭ delegitino de UEA. Sub ŝia diligenta gvidado, la grupo atingis sian apogeon kun preskaŭ 200 membroj. Krome ŝi estis tre aktiva vicprezidantino de la tiama Reĝa Belga Ligo Esperantista.
Ekde 1946 f-ino Thooris estas honora prezidantino de Bruĝa Grupo Esperantista.

„La Verda Stelo" festas

En januaro, la Antverpena Esperanto-grupo „La Verda Stelo" festos sian 70-jaran ekziston. Estis la 23-a de januaro de 1907 kiam tiu ĉi grupo fondiĝis en la Antverpena kvartalo Zurenborg. Memore al tio okazos du solenaj festvesperoj, al kiuj ĉiu estas kore invitata. Detalojn vi povas trovi sur p. III.

Frue pagi vian kotizon, signifas frue ricevi viajn revuojn !

Elekto de Komitatanoj B por UEA

Okaze de la venonta Universala Kongreso elektiĝos kvanto da novaj Komitatanoj B de UEA. Kandidatiĝi povas ĉiu membro de UEA kies membreco situiĝas almenaŭ dum la tri jaroj antaŭ la jaro de la elekto (do, almenaŭ ekde 1974). Kandidatoj bonvolu sendi sian kandidatiĝon tuj al f-ino A.Orsolini, rue P. Pastur 6, 6000 Charleroi.

Ŝanĝoj en la BEF-administrado

Dum la lasta administrantara kunsido de BEF, oni faris kelkajn gravajn decidojn :

* La estraro venonte kunvenos sub formo de limigita kerno, por eviti tro grandnombrajn kunsidojn kaj limigi la vojaĝkostojn.

* Nova agadplano estas pristudata kaj estos pli detale priparolata dum la venonta jarkunsido en marto.

La jarkunsidon povas partopreni ĉiuj membroj de BEF, kiu cetere estas la plej grava decidpova organo de nia federacio.

Korespondanoncoj

(por tarifoj, vidu paĝon 2)

Du Polaj Esperanto-grupoj volus kunlabori kun ĉiu kiu kolektas poŝtmarkojn, flagetojn, bildkartojn, librojn. La adresoj estas : Juvelo de Maro, Diamentowa 6, PL-80-028 Gdańsk, kaj : Ĉe la Maro, Śląska 66 B, PL-80-389 Gdańsk.

Fondiĝis la Esperanto-Grupo Iŝmael, Av. L-2 Norte, Quadra 603, Mod. F/G, 70000 Brasilia DF, Brazilo. La membroj volas korespondi kun ĉiu pri diversaj aferoj, sed precipe pri spiritismo. Nepre ĉiujn ili respondos.

Petas pri lerniloj, revuoj, informiloj, kaj volas korespondi 19-jara studento de la Universitato de Damasko. Li ĵus eklernis la Internacian Lingvon kaj klopodas disvastigi Esperanton inter siaj amikoj. Adreso: S-ro Tarec Mawsily, 7 Mawsily-Dalaty Bldg., st. Al. Mal'ab, Mazra'ah, Damascus, Sirira Araba Respubliko.

Mi estas Hungara medicina studento, mi havas 22 jarojn. Min tre interesas via lando, kaj mi deziras korespondi. Telkes Jòzsef, H-7624 Pècs, Székely B. u.22, Hungario.

P. V. B. A.

FIRMA VAN ISEGHEM & VERSTRAETEN

St.-Bernardsesteenweg 631
Hoboken

Glas - Glas in lood
Spiegels
'Securit'-glas
Gekleurd glas
Aluminium stangen voor koepels

Glas-cement voor volledig glazen constructies
Stopverf

Telefoon (031) 27 28 75

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo" v.z.w., Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 40 30 92 (secr.) en (031) 21 59 64 (voorz.).

Bijeenkomsten : vrijdags om 20.15 u. in zaal „Noord", Grote Markt 24 (1ste verdieping), Antwerpen, tenzij anders aangeduid.

- 7/1 - 3de voordracht in de Esperanto-voordrachtencyclus 1976-1977. Dr. H. Tonkin (Philadelphia, V.S.), voorzitter van de Universala Esperanto-Asocio, spreekt over de Engelse literatuur. Plaats: Volkskundemuseum, Gildekamerstraat (achter het stadhuis). Aanvang 20 u. Bovendien uitgebreide boekententoonstelling.
- 14/1 - Mej. M. van Gorp en de hr. M. Christens spreken over „Leven onder de melaatsen". Een programma met dia's.
- 21/1 - **La Verda Stelo bestaat 70 jaar. Bij deze feestelijke gelegenheid wordt u een klassiek concert aangeboden in de feestzaal van het Volkskundemuseum, Gildekamerstraat, Antwerpen. Aanvang 20 u.** Details volgen in een aparte circulaire.
- 28/1 - **Ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van La Verda Stelo, plechtige feestzitting .** Op het programma o.a. viering van de jubilarissen, jaaroverzicht 1976, financieel verslag 1976.
- 4/2 - In het raam van de Voordrachtencyclus spreekt de hr. J.Haazen over „Leven en werk van Rudolf Steiner". Plaats en tijd, zie 7/1.
- 11/2 - „Srilanka (Ceylon), het zomereiland". Voordracht met dia's door de hr. S .Borremans.
- 18/2 - De leerlingen van de avondcursus Esperanto brengen een reeks korte voordrachten over diverse onderwerpen.
- 25/2 - In het vooruitzicht van het wereld-Esperantocongres brengt mej. E. de Roover een diamontage over „IJsland, land van contrasten".
- 4/3 - „Basken en Catalanen, twee strijdende volken". Voordracht door de hr. U.J.Moritz (Duitsland) in het kader van de Esperanto-voordrachtencyclus. Tijd en plaats : zie 7/1.

Lidmaatschap : 300 fr. per jaar (voor jongeren 150 fr.) op prk. 000-0072654-01 van „La Verda Stelo", Antwerpen.

Wij vestigen de aandacht van onze leden en sympathisanten nogmaals op de „Fondaĵo Domo" (Bouwfonds). Alle giften zijn welkom voor de oprichting van een Esperantohuis in het Antwerpse.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Bijeenkomsten : 's woensdags om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco", St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : donderdags om 20 u.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : dinsdags om 20 u. in strijdershuis, Hallestraat 14, Brugge.

BRUSSEL

Reĝa Brusela Esperantista Grupo, de Smet de Naeyerlaan 154, 1090 Brussel.

GENT

Genta Klubo, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. (091) 23 56 40.
Bijeenkomsten : de eerste woensdag van de maand om 20 u.

Genta Esperanto-grupo „La Progreso", Brusselsesteenweg 385, Gentbrugge.
Bijeenkomsten : de 2de en de 4de vrijdag in „Vooruit", St.-Pietersnieuwstraat.

KALMTHOUT

„La Erikejo", Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 99 88.
Bijeenkomsten : 1ste donderdag van de maand, conversatieles, Rozendreef 33.
De laatste donderdag in het Parochiecentrum, Heide (naast de kerk).

6/1 - Conversatie-avond.
27/1 - De heer Symoens spreekt over zijn ervaringen in Rwanda (Afrika).
3/2 - Conversatie-avond.
25/2 - Week van de internationale vriendschap. Zie blz. 5.
26/2 - idem.

KORTRIJK

„La Konkordo", Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54.
Bijeenkomsten : donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEUVEN

Lovena Esperanto-Asocio, Vaartstraat 16, 3000 Leuven. Tlf. (016) 23 63 27.
Bijeenkomsten : de 2de en 4de donderdag op het bovenstaande adres.

LIMBURG

Limburgse Esperantogroep, Kortestraat 2, 3630 Maasmechelen.
Bijeenkomsten :
14/1 (vrijdag) - 20 u. - jaarvergadering met mosselmaal. Bijdrage in de kosten 120 fr.; gelieve voor 9 januari te verwittigen. Meer details vindt u in „Limburgs Esperantonieuws'.
19/2 (zaterdag) - Opening van de Week van de Internationale Vriendschap, in samenwerking met een Poolse culturele groep die 17 nationaliteiten telt. Folkloristische dansen en gezang. Verdere details in L.E.N.

Andere interessante adressen :

Belgische Esperantofederatie, secr. Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel.
Belga Esperantista Junulara Asocio (Esperantojeugd), secr. Floralaan 21, 1510 Buizingen.
Skolta Esperanto-Ligo (padvinders), Lt. Lippenslaan 33 b 10, 2200 Borgerhout.
Belga Esperantista Fervojista Asocio (afd. spoor), Station Etterbeek.
Esperantogroep Charleroi, Mme. S. Fichefet, 104 rue Deestrée, 6210 Ransart.
Esperantogroep Eupen, Frau L. Vertongen, rue de Verviers 101, 4700 Eupen.
Esperantogroep Luik, Dr. P. Denoël, rue Victor Raskin 20, 4000 Liège.
Esperantogroep Verviers, Mr. R. Demarche, La Cour 319 c, 4660 Thimister.
Esperantogroep Welkenraedt, Mr. A. Fabry, route de Battice 22, 4810 Aubel.
Schriftelijk Esperanto-onderwijs, Esperanto Programita, Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne.

Weer een dag van de internationale vriendschap

Na de successen van de vorige jaren heeft de Esperantogroep ,,La Erikejo" uit Kalmthout (België) opnieuw besloten een Dag van de Internationale Vriendschap in te richten, en dat in het kader van de Week van de Internationale Vriendschap die in de hele wereld zal worden gevierd. De stijgende belangstelling voor deze dag blijkt in hoofdzaak uit het groeiend aantal deelnemers dat elk jaar naar de streek van Kalmthout komt om hun sympathie te betuigen met deze actie. Er werd dit jaar gezorgd voor een aantrekkelijk programma op vrijdag 25 en op zaterdag 26 februari. Ziehier enkele hoofdpunten ervan. Het volledige programma kan men verkrijgen bij J.Orban, Statielei 17A, B-2180 Kalmthout.

Programma : zat.9.45 u. Verkiezing van de Benelux-ambassadeurs in zaal ,,Trefpunt" – 11.30 u. ontvangst op het gemeentehuis van Kalmthout – 14.oo u. heidewandeling over de grens; ter zelfder tijd debat in Trefpunt over Internationale Vriendschap en Europese Integratie – 16.oo u. ontvangst op het gemeentehuis van Putte (Ned.) – 17.30 u. volksdansen op het stationsplein van Heide – 18.oo u. H. Mis in het teken van de Internationale Vriendschap – 20.oo u. gevarieerde avond m.m.v. de Nederlandse zangeres Ramona van Dalsem.

Zoals hierboven reeds aangestipt, zal ook dit jaar de verkiezing van een Benelux-ambassadeur en een ambassadrice van de Internationale Vriendschap plaatshebben. Wegens plaatsgebrek moeten wij ons beperken tot de belangrijkste punten uit het reglement, dat eveneens op het reeds genoemde adres kan worden verkregen. *Voorwaarden :* Leeftijd 18-40 j., woonachtig in Benelux; vlotte kennis van Nederlands of Frans, kennis van Engels, Duits en Esperanto strekt tot aanbeveling; flinke, openhartige omgang; algemene kennis van de grote politieke, economische, sociale en culturele problemen van het ogenblik. Van de winnaars wordt verwacht dat zij vooral in hun omgeving vriendschap zouden beleven en uitstralen. Kandidaturen moeten worden gezonden aan J.Orban, Statielei 17A, B-2180 Kalmthout *vóór 24 februari.*

Esperanto Programita

Esperantocursus voor zelfstudie thuis

Elke cursus bestaat uit :

1. Vier geïllustreerde leerboeken, in totaal 232 blz.
2. Een volledige woordenlijst met de Nederlandse vertaling van alle termen die in de cursus voorkomen.
3. Vier langspeelplaten (33 toeren / 17cm) of één cassette (naar keuze) die teksten van de boeken weergeven.
4. Een informatiebrochure over de Internationale Taal zelf.

Compleet per cursus : **630 fr., 44 gld.**

Besteladres :

In België: Esperanto-Centrum
Drakenhoflaan 97
2100 Deurne

In Nederland: Universala Esperanto-A°
Nieuwe Binnenweg 176
Rotterdam 3002

Voorlopig zijn op het Belgische verkoopadres nog tweedehandscursussen te koop à 390 fr.

Vlaams comité steunt Baskische 'ikastolas'

Een 'Vlaams comité voor Baskische scholen' dat een steunactie onderneemt voor de Basken die hun kinderen in hun verdrukte moedertaal willen laten onderwijzen, hield in de UIA onder reusachtige belangstelling een liederavond met de medewerking van Baskische zangers.

Het comité kwam tot stand onder impuls van de leraar L. Docx die samen met een aantal collega's het Baskenland bezocht en daar sterk onder de indruk kwam van de achteruitstelling van de Baskische cultuur.

De Basken moeten zorgen voor eigen scholen, indien ze hun taal willen laten voortleven. Deze scholen worden niet betoelaagd maar eerder tegengewerkt. Thans volgen in Zuid-Baskenland (Spanje) 36 000 kinderen op een bevolking van nagenoeg 800 000 zulke instellingen.

(De Standaard)

KLM-vluchten

Op alle KLM-vluchten kunnen nu vertragingen optreden als gevolg van de Canada-boycot van gezagvoerders. De vertragingen die reeds vier dagen optreden op de naar Noord-Amerika uitwijkende Canada-vluchten hebben alle vluchtschema's van de KLM in de war geschopt. De vliegtuigen zijn niet tijdig beschikbaar voor andere vluchten, aldus een KLM-woordvoerder.

De moeilijkheden met het Canadese luchtverkeersgebied komen voort uit de taalstrijd. Het Canadese gouvernement eist van de luchtverkeersgeleiders dat zij naast het voor het luchtverkeer gebruikelijke Engels ook de Franse taal gaan bezigen. De luchtverkeersgeleiders voelen daar niets voor. Het resultaat was dat er wat wilde stakingen uitbraken.

(Volkskrant)

Wat betekent 'conferentiedienst'?

In de kantoren van de Verenigde Naties in New York en Genève zijn er conferentiediensten.

Volgens gegevens verstrekt door onze medewerkers Guido Bertucci en Mark Starr, geeft het Departement van de Conferentiediensten in New York jaarlijks 23 126 000 $ uit (cijfers van 1975) waarvan 56, 4 % besteed wordt aan vertalingen. Hetzelfde departement in Genève geeft 9 140 000 $ uit waarvan 70 % aan vertalingen.

Om het werk van deze dienst te kunnen beoordelen, kijken we even naar het aantal vertaalde bladzijden. Hoewel de cijfers van 1972 dateren, geven ze toch een getrouw beeld.

In New York:

Spaans	50 000 blz.
Frans	48 000 blz.
Russisch	45 000 blz.
Chinees	20 000 blz.
Engels	17 700 blz.
Arabisch	800 blz.

In Genève:

Frans	32 000 blz.
Russisch	27 500 blz.
Spaans	24 500 blz.
Engels	14 200 blz.

Wat betekenen de 'conferentiediensten' dus eigenlijk?

(UN kaj ni)

Taalbarrière voor buitenlandse gevangene lastig.

De taalbarrière en de contactmoeilijkheden met de buitenwereld zijn de belangrijkste problemen van de buitenlandse gevangenen in Nederland. Dit blijkt uit een rapport dat het wetenschappelijk onderzoek- en documentatiecentrum (WOCD) over deze groep gevangenen publiceerde. Van de 400 buitenlandse gedetineerden die er in ons land zijn, interviewde het WOCD er 104.

(Trouw)

Esperanto in de open lucht

'Esperanto, eerste klas', dit staat op een bord aan een boomstam in het Chapultepec-park in Mexico. In dit park wordt Esperanto onderwezen aan iedereen, jong en oud. Mensen die door de week werken en het 's avonds te druk hebben, kunnen hier op zondagmorgen Esperantolessen volgen. In ditzelfde park kan men ook Engels, grondbeginselen van de elektrotechniek en van alles en nog wat, leren. Alle lessen worden gratis gegeven en het initiatief is uitgegaan van een leraarsechtpaar uit Mexico-stad.

(JEN NEJ)

Taalprobleem remt skiër af

Frankrijk beschikt over prima skigebieden tot midden april, maar dit is bij de Nederlandse wintersporters nauwelijks bekend. Weliswaar stijgt elk jaar het aantal bewoners van de lage landen op de Franse hellingen, maar toch komt hun aantal nauwelijks boven de 40 000: slechts 10 procent van de totale groep wintersporters in Nederland.

Een van de oorzaken van die terughoudendheid is het taalprobleem. Veel beginnende skiërs — de grootste groep Nederlanders — zijn bang de vooral in het Frans gegeven skilessen niet goed te kunnen volgen. Eerlijkheidshalve moet erbij vermeld worden dat met name in de grotere skigebieden ook leraren aanwezig zijn, die het Engels of Duits meester zijn.

Buiten de skipistes echter wordt nauwelijks iets anders dan Frans gesproken. Ben je de taal niet machtig, dan voel je je snel een onbegrepen buitenlander. Aangezien de Fransen in het horeca-wezen snel geïrriteerd raken wanneer zij een buitenlander niet kunnen verstaan, is een sfeer van onvriendelijkheid al snel geschapen.

(Het Vaderland)

Politie wil 'Chinese brigade'

In politiekringen gaan steeds meer stemmen op om een speciale 'Chinezenbrigade' op te richten, die moet zien door te dringen in de Chinese heroïnewereld.

De noodzaak van een dergelijke speciale ploeg wordt des te sterker gevoeld omdat noch de Amsterdamse politie, noch de rijkspolitie er tot nu toe in geslaagd is een spoor te vinden van Jenny.

Volgens P. Bosma van de rijkspolitie in Leeuwarden verloopt dat onderzoek uiterst moeilijk: "De taalproblemen waarmee wij geconfronteerd worden zijn door de vele Chinese dialecten haast onoverkomelijk". Hij pleit dan ook met nadruk voor een 'Chinezenbrigade'.

(De Telegraaf)

Tindemans steunt Esperanto

De medestichter van de katolieke Esperanto-beweging 'Pax Christi', Anton Ruppert Sittl uit München, heeft in een brief aan premier Leo Tindemans gepleit voor "het Esperanto als enige ambtstaal voor het komende Europees parlement". Premier Tindemans heeft de 80-jarige voorvechter van het Esperanto laten weten, dat hij "dit voorstel zeer interessant vindt en het steunt".

Reeds tientallen jaren zet Sittl zich in voor de promotie van het Esperanto, een taal die zich ontwikkelde uit het Roemeens, Germaans en Slavisch-Grieks*. Sittl heeft ook steeds geijverd voor Esperanto als verplicht leervak in de scholen.

---

* De tekst van deze alinea is waarschijnlijk foutief uit een andere taal vertaald. Het Esperanto ontwikkelde zich niet uit het Roemeens, Germaans en Slavisch-Grieks, maar is opgebouwd uit **Romaanse**, Germaanse en Slavische woordelementen. Zie hierover ook ons hoofdartikel. *(Red.)*

(Gazet van Antwerpen)

Bekendmaking van de Vlaamse Beweging in het buitenland door Esperanto

Esperanto beoogt de tweede taal te worden voor iedereen, de wereldtaal voor alle internationale betrekkingen. Daardoor zou Esperanto meteen bereiken: 1) dat er een einde komt aan het (taal- en kultuur)imperialisme van de grote mogendheden; 2) dat de 'kleinere' talen en kulturen beschermd zouden zijn.

Tijdens de laatste jaren heeft de Universele Esperanto-Associatie bijzondere aandacht besteed aan de taalmoeilijkheden en aan de talenstrijd over geheel de wereld. Uiteraard kwam ook ons land daarbij te pas. In het wetenschappelijk tijdschrift *La Monda Lingvo-Problemo* (uitgave Mouton, Den Haag, 1969; vol.1; nr.1) publiceerde Dr. Maurits Van Haegendoren een bijdrage: 'The Origins of the language shift in Flanders'. Wij zelf hadden twee maal de gelegenheid een konferentie te houden over het Vlaamse vraagstuk in het internationaal kultuurcentrum van Esperanto 'Grésillon' te Baugé in Frankrijk. Tijdens het wereldkongres van Esperanto te Belgrado in 1973 werd een lezing gehouden over taaltoestanden in België. En nu, tijdens het wereldkongres van Athene van 31 juli tot 7 augustus ll. bevond zich onder de uitvoerige dokumentatie een nota over de werking van de 'Michiel de Swaenkring' en over Nederlandse taalleergangen in Frans-Vlaanderen. Aldus werden weer honderden vertegenwoordigers van een 45-tal naties op de hoogte gebracht van de Vlaamse strijd.

(F.Roose in 'Doorbraak')

Europees paspoort op komst

Het Europese paspoort is in aantocht. De Nederlandse staatssekretaris Brinkhorst zei in de Tweede Kamer, dat het overleg tussen de negen EG-landen hierover vermoedelijk nog voor het eind van het jaar zal worden afgerond.

Het enige probleem is nog in welke taal – naast de eigen landstaal het paspoort moet worden gesteld. De staatssekretaris zei goede hoop te hebben, dat dit probleem binnenkort kan worden opgelost.

(Gazet van Antwerpen)

Obligaties met 25 percent rente ?

Ja, daar lijkt het sterk op, zo'n advertentie in „Esperanto-Panorama". Ook u kunt de voordelen hiervan onder ondervinden. Vraag vrijblijvend alle inlichtingen !

Esperanto, Drakenhoflaan 97, b-2100 Deurne

Anonco

MONDA TURISMO

Flugu kun MONDA TURISMO per LOFTLEIDIR al REYKJAVIK, ISLANDO

62-a Universala Kongreso de Esperanto 30 julio - 13 aŭgusto, 1977

Komuna aranĝo inter Monda Turismo kaj la Naturamikoj ebligas 50 % reduktitan flugprezon de Luksemburgo al Reykjavik kaj reen.

Provizora prezo: Aŭstraj ŝilingoj • 4 860• ekde Luksemburgo. Infanoj ĝis la aĝo de 12 jaroj pagas duonan prezon. Partopreno de ne-Esperantistoj estas ebla. Do invitu la familianojn kaj geamikojn; por ili estos aranĝota propra programo en Reykjavik. Laŭ deziro Monda Turismo havigos hotelĉambrojn: loka prezo 30 ĝis 50 US $ por dulita ĉambro.

Informojn donas: Monda Turismo, Stiegergasse 6:22, A-1150 Wien, Aŭstrio.